

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2018 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Το κείμενο αναφέρεται στην κυριαρχία του ανθρώπου στη γη, η οποία επηρέασε καθοριστικά την πορεία του πλανήτη. Ειδικότερα, σημειώνεται πως παρά την κοινή καταγωγή του ανθρώπου με τους πιθήκους, ο ανθρώπινος πολιτισμός εξελίχθηκε ραγδαία, όπως μαρτυρούν τα ποικίλα επιτεύγματα που έχει να επιδείξει. Ωστόσο, διευκρινίζεται πως αυτή η εξέλιξη είναι αλόγιστη, διασαλεύοντας τη φυσική ισορροπία με τον κίνδυνο μιας ολικής καταστροφής της γης. Παρ' όλα αυτά, η έμφυτη ανθρώπινη περιέργεια εκφράζεται συγχρόνως μέσα από την πλειάδα των νοητικών και επιστημονικών ανακαλύψεων και κατακτήσεων, που συνέβαλαν στη γνώση και τη βελτίωση της θέσης του ανθρώπου. Καταληκτικά, υπογραμμίζεται πως η αρχαία Ελλάδα υπήρξε το λίκνο όλης αυτής της εξέλιξης, η οποία επεκτάθηκε στη συνέχεια και σε άλλες χώρες, με απώτερο σκοπό την αναζήτηση της αλήθειας και τη δημιουργία λαμπρών έργων.

B1.

- α. Λάθος
- β. Λάθος
- γ. Σωστό
- δ. Λάθος
- ε. Σωστό

B2.

α) Δύο χαρακτηριστικά στοιχεία του στοχαστικού δοκιμίου που συναντώνται στο κείμενο είναι:

Η μεταφορική/ποιητική λειτουργία της γλώσσας: «Κανένα ουράνιο σώμα [...] δεν έχει κάπου γραμμένη μια μοίρα αιώνια, ούτε ο άνθρωπος κάποιον αόρατο, παντοτινό προστάτη». (3^η παράγραφος).

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2018 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Ο προσωπικός και εξομολογητικός τόνος: «Το γεγονός είναι ότι σήμερα, που διηγούμαι τα πάθη μου και τα πάθη του Σύμπαντος...» (3^η παράγραφος).

β) Τα δομικά στοιχεία της πέμπτης παραγράφου είναι:

Θεματική περίοδος: «Σε αυτό βοήθησε τα μέγιστα... επιστήμη».

Λεπτομέρειες/ σχόλια: «Δεν είναι ίσως τυχαίο... τα άστρα και τους πλανήτες».

Περίοδος κατακλείδα: Δεν υπάρχει.

B3.

εποικήσει: επί-οικίζω, οικισμός

ασυλλόγιστη: α (στερητικό)-συν-λογίζομαι, συλλογισμός

καθυπόταξε: κατά-υπό-τάσσω, ταγμένος

ατέρμονες: α (στερητικό)-τερματίζω, τερματικός

περιπλανήσεις: περί-πλανώμαι, πλάνη

B4.

α) Το ρητορικό ερώτημα στο τέλος του κειμένου καθιστά το ύφος προσωπικό, άμεσο και γι' αυτό πιο παραστατικό. Ταυτόχρονα, ισοδυναμεί με καταφατική πρόταση, η οποία ενισχύει τη θέση του συγγραφέα αναφορικά με τη σημασία του «φωτός» για τον άνθρωπο και τον πολιτισμό του.

β) Δύο παραδείγματα που επιβεβαιώνουν την ένταξη του αποσπάσματος στο γραμματειακό είδος της αυτοβιογραφίας είναι:

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2018 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Η αφήγηση προσωπικών βιωμάτων/εμπειριών: «Πολλές φορές στις ατέρμονες περιπλανήσεις μου, έζησα την Αρχή, συχνά όμως και το τέλος. » (3^η παράγραφος).

Η χρήση του α' ενικού προσώπου «Πώς λοιπόν να μη νιώσω ικανοποίηση εγώ...» (6^η παράγραφος).

γ) Η **διπλή παύλα** περιέχει ένα προσωπικό σχόλιο του συγγραφέα σε α' ρηματικό πρόσωπο και το **θαυμαστικό** εκφράζει θαυμασμό (ενδεχομένως κι έναν αδιόρατο αυτοσαρκασμό) εκ μέρους του αφηγητή. Γενικότερα, με τη χρήση των συγκεκριμένων σημείων στίξης το ύφος του κειμένου είναι προφορικό, άμεσο και παραστατικό.

Γ1.

«Άνθρωπος και φύση»

Πρόλογος

Η ιστορική πορεία του ανθρώπου είναι συνυφασμένη-για να μην πούμε-απολύτως εξαρτημένη από το φυσικό περιβάλλον. Χάρη στο φυσικό περιβάλλον ο άνθρωπος εξασφαλίζει την επιβίωση και όλους τους πόρους για να αναπτυχθεί πνευματικά και συνεπώς πολιτισμικά.

Κύριο μέρος

Α' ζητούμενο: Δύο σημαντικά επιτεύγματα του ανθρώπου στην προσπάθειά του να αξιοποιήσει το φυσικό περιβάλλον

Αναλυτικότερα, ο άνθρωπος κατόρθωσε να αξιοποιήσει:

- Τη γη, το υδάτινο στοιχείο εξασφαλίζοντας την τροφή, αλλά και την οικονομική του ανάπτυξη. Η γεωργία, η κτηνοτροφία και η αλιεία καλύπτουν τις βασικές βιοτικές μας ανάγκες. Ταυτόχρονα, η υλοτομία, η αξιοποίηση του ορυκτού πλούτου και η ναυτιλία έβαλαν τα θεμέλια για την οικονομική ανάπτυξη του ανθρώπινου πολιτισμού.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ

ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2018

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Και όλοι αντιλαμβανόμαστε ότι χωρίς αυτή την οικονομική ανάπτυξη θα ήταν αδύνατη η ανάπτυξη του πολιτισμού τόσο του τεχνικού όσο και του πνευματικού.

- Πέρα απ' αυτά και μιλώντας για το σήμερα, η αλματώδης ανάπτυξη της επιστήμης και της τεχνολογίας συνέβαλε στην ανακάλυψη και τη χρήση εναλλακτικών μορφών ενέργειας (π.χ. ηλιακή, αιολική). Με την αξιοποίησή τους επιτυγχάνεται η εξοικονόμηση των «παραδοσιακών» μορφών ενέργειας (π.χ. ξυλεία, λιγνίτης, πετρέλαιο), αλλά κυρίως η λεγόμενη «αιεφόρος ανάπτυξη» μέσω της οποίας προστατεύεται η ισορροπία του οικοσυστήματος.

Β' ζητούμενο: Δύο περιπτώσεις υπέρβασης του μέτρου σε σχέση με τη φύση

Ωστόσο, ο άνθρωπος είναι αγνώμων απέναντι στη φύση, εκμεταλλεύεται την υπεροχή του και φερόμενος άπληστα και αλαζονικά υπερβαίνει το μέτρο.

Πιο συγκεκριμένα, αυτή η συμπεριφορά γίνεται εύκολα διακριτή, εάν αναλογιστούμε ότι:

- Ο άνθρωπος παίρνει από τη φύση περισσότερα από όσα αυτή μπορεί να προσφέρει. Αυτό συνιστά απόρροια όχι μόνο των καταναλωτικών μας τάσεων (που είναι ιδιαίτερα αυξημένες στον «Δυτικό κόσμο»), αλλά και της μεγάλης αύξησης του πληθυσμού της γης κατά τα τελευταία χρόνια. Ο πληθυσμός του πλανήτη μας είναι περίπου 7,5 δισεκατομμύρια, αριθμός που σύμφωνα με έρευνες του ΟΗΕ αναμένεται να αυξηθεί τα επόμενα χρόνια. Αναμφισβήτητα, λοιπόν, οι δυνατότητες της φύσης εξαντλούνται και υπάρχει το ενδεχόμενο τα επόμενα χρόνια η ανθρωπότητα να συναντήσει δυσκολίες λόγω της ανεπάρκειας πρώτων υλών και τροφίμων.
- Το περιβάλλον καταστρέφεται γεγονός που αποτελεί τρανή απόδειξη της εκμετάλλευσης και της κακοποίησης που υφίσταται ο πλανήτης μας. Ο άνθρωπος στην προσπάθειά του να αναπτυχθεί και έχοντας ως μία από τις βασικότερες προτεραιότητές του το οικονομικό κέρδος ρυπαίνει και μολύνει το περιβάλλον. Από τη μια οι βιομηχανικές μονάδες και οι πυρηνικές δοκιμές καταστρέφουν τη χλωρίδα και την πανίδα του πλανήτη, αυξάνοντας παράλληλα τους ρύπους στην ατμόσφαιρα. Αλλά και μεγάλο μέρος της κοινωνίας καταστρέφει το φυσικό περιβάλλον ελλείψει οικολογικής συνείδησης.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΩΝ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2018 ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Επίλογος

Οι ειδικοί «κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου». Διαρκώς μας ενημερώνουν και μας προειδοποιούν για τις επιπτώσεις που θα έχει-ακόμα και στο άμεσο μέλλον-η εκτεταμένη οικολογική καταστροφή. Είναι, λοιπόν, καθήκον όλων μας (του ατόμου, της κοινωνίας, της πολιτείας, της διεθνούς κοινότητας) να εφαρμόσει αυστηρά όλες τις συνθήκες για την προστασία του περιβάλλοντος. Αυτοσκοπός μας πρέπει να είναι η επίδειξη σεβασμού απέναντι στη φύση και η επίγνωση της αδυναμίας επιβίωσής μας χωρίς τη συνδρομή της.

ΤΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΕ

Ο ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΤΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ

«ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ» ΚΑΙ «ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ» ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

www.floropoulos.gr